

บันทึก

เรื่อง หรือปัญหาเกี่ยวกับประธานบัตรเหมืองแร่ (ปัญหาการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหา
ในเขตประธานบัตรของนายภิญโญ พัฒนสิงห์ และบริษัท บี.เอส.เอ็ม.ซี.ไมนิ่ง
จำกัด ตามมาตรา ๙ ตรี แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.๒๕๑๐)

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ได้มีหนังสือ ด่วนมากที่ ออก
๐๘๐๑(๔)/๓๙๐ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า
คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ใน
การประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ได้มีมติให้ดำเนินการเร่งรัดพัฒนา
ท่าเรือมาบตาพุดให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สอดคล้อง และทันกับความต้องการของอุตสาหกรรม
โดยให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมหลักมาบตาพุด และให้เจรจาติดต่อขอ
ความช่วยเหลือด้านเงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่น สำหรับงานสำรวจออกแบบรายละเอียดการพัฒนา
แหล่งอุตสาหกรรมหลักมาบตาพุดได้แก่ท่าเรือน้ำลึก นิคมอุตสาหกรรม ตลอดจนระบบสิ่งอำนวยความสะดวก
ความสะดวกรวดเร็วพื้นฐานที่จะให้บริการแก่อุตสาหกรรม ตามแผนแม่บทที่คณะผู้เชี่ยวชาญญี่ปุ่นจะ
ได้จัดทำขึ้น กนอ.เห็นว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก
โดยเฉพาะโครงการท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดนั้น เป็นการดำเนินงานเพื่อประโยชน์แก่การอัน
เป็นสาธารณูปโภค ฯ และประโยชน์สาธารณะอย่างอื่นของรัฐเพื่อใช้สำหรับเป็นท่าขนถ่ายสินค้า
ของโรงงานอุตสาหกรรมมาบตาพุด และเป็นท่าขนถ่ายสินค้าทั่วไป แต่เนื่องจากพื้นที่บริเวณที่จะ
ก่อสร้างท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดนี้ บางส่วนได้ทับคาบเกี่ยวอยู่ในเขตประธานบัตรเหมืองแร่
ทั้งบริเวณชายฝั่งทะเลและในทะเลที่ซึ่งกรมทรัพยากรธรณีได้อนุญาตให้เอกชนเข้าดำเนินการแล้ว
จำนวน ๒ ราย คือ ทับประธานบัตรที่ ๑๗๓๕๕/๑๒๐๐๕ ของนายภิญโญ พัฒนสิงห์ เนื้อที่ ๒๔-
๑-๔๖ ไร่ เต็มทั้งแปลง และทับประธานบัตรที่ ๑๕๗๕๙/๑๐๙๑๘ ของบริษัท บี.เอส.เอ็ม.ซี.ไม
นิง จำกัด เนื้อที่ประมาณ ๓๓-๑-๒๐ ไร่ ทับบางส่วน ซึ่งมีผลให้ กนอ.ไม่สามารถดำเนินการตาม
แผนพัฒนาดังกล่าวได้

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามแผนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก
ในบริเวณพื้นที่โครงการท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดดังกล่าวเป็นไปตามมติที่ประชุม
คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่
๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ จึงขอหารือว่า หาก กนอ.ไม่สามารถเจรจาทกลงกับบริษัทเอกชนที่ได้รับ
ประธานบัตรเหมืองแร่ในพื้นที่ดังกล่าวได้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมจะดำเนินการ
ตามมาตรา ๙ ตรี^๑แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่

^๑มาตรา ๙ ตรี ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้เนื้อที่ในเขตอาชญาบัตรประธานบัตรชั่วคราว
หรือประธานบัตรใดเพื่อประโยชน์แก่การอันเป็นสาธารณูปโภค การป้องกันประเทศ หรือเพื่อประโยชน์

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๒ เรียกประธานบัตรทั้ง ๒ ราย มาแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในเขตประธานบัตรได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและกรมทรัพยากรธรณี) แล้ว มีความเห็นดังนี้

การดำเนินการตามแผนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกในส่วนที่เป็นโครงการทำเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด นั้น แม้ว่า กนอ.จะดำเนินการในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ แต่ กนอ.ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจากคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๒๕ - ๒๕๒๙) ฉะนั้น จึงถือได้ว่าเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะของรัฐ เพราะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไป ดังนั้น ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องใช้เนื้อหาในเขตประธานบัตรเหมืองแร่บางส่วนที่ทับคาบเกี่ยวกับบริเวณพื้นที่โครงการดังกล่าวเพื่อประโยชน์สาธารณะของรัฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประธานบัตรมาแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในเขตประธานบัตรได้ตามมาตรา ๙ ตรี^๒ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๒ อย่างไรก็ดี การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในเขตประธานบัตรนั้นจะกระทำได้เฉพาะเนื้อหาบางส่วนในเขตประธานบัตรเท่านั้นโดยลดจำนวนเนื้อหาที่ดังกล่าวให้น้อยลงเท่าที่จำเป็น แต่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในเขตประธานบัตรให้หมดไปทั้งแปลงหาได้ไม่ เพราะการกระทำเช่นนั้นเท่ากับเป็นการเพิกถอนประธานบัตร ซึ่งมาตรา ๙ ตรี มิได้ระบุให้กระทำเช่นนั้นได้ ดังเช่นมาตรา ๙ ทวิ^๓

สาธารณะอย่างอื่นของรัฐ ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรนั้นมาแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในเขตอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรได้

ในกรณีที่ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในเขตอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรตามวรรคหนึ่ง ผู้ถืออาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ มิได้

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๓มาตรา ๙ ทวิ เมื่อปรากฏในภายหลังว่าได้ออกอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว ประธานบัตรหรือใบอนุญาตให้แก่ผู้ใดโดยคลาดเคลื่อนหรือโดยสำคัญผิดในข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ให้ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ อธิบดีหรือรัฐมนตรีผู้ออกอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว ประธานบัตรหรือใบอนุญาตแล้วแต่กรณี มีอำนาจเรียกอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราวประธานบัตรหรือใบอนุญาตดังกล่าวมาแก้ไขให้ถูกต้อง หรือเพิกถอนอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว ประธานบัตรหรือใบอนุญาตนั้นเสียได้

ในกรณีที่มีการแก้ไขหรือเพิกถอนอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว ประธานบัตรหรือใบอนุญาตตามความในวรรคหนึ่ง ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประธานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประธานบัตรหรือผู้รับใบอนุญาตจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากการแก้ไขหรือเพิกถอนอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว ประธานบัตรหรือใบอนุญาตนั้นไม่ได้

แห่งพระราชบัญญัติแร่ ฯลฯ ดังนั้น สำหรับเขตประทานบัตรของนายภิญโญ พัฒนสิงห์ ซึ่งทับกับพื้นที่โครงการทำเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดเต็มทั้งแปลงจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อที่ให้หมดไปทั้งแปลงมิได้ แต่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงโดยลดจำนวนเนื้อที่ให้น้อยลงได้เท่าที่จำเป็น ส่วนเขตประทานบัตรของบริษัท บี.เอส.เอ็ม.ซี.ไมนิ่ง จำกัด ซึ่งทับกับพื้นที่โครงการ ฯ เป็นบางส่วนนั้น (เนื้อที่ประมาณ ๓๓-๑-๒๐ ไร่ จากเนื้อที่ทั้งหมด ๒๖๗-๒-๔๖ ไร่) อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงโดยหักจำนวนเนื้อที่ส่วนที่ทับกับพื้นที่โครงการฯออกได้

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๒๗